

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en national strategi- og handlingsplan for uddannelse, efteruddannelse og kurser for ansatte på handicapområdet. Strategi- og handlingsplanen skal fremlægges senest EM2022 og indeholde forslag til evaluering af de valgte indsatser.

Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit
(1. behandling)

Demokraatit takker Inatsisartutmedlem Sofia Geisler for at fremlægge dette vigtige beslutningsforslag. Forslagsstiller er ganske rigtig inde på nogle essentielle tiltag for at sikre, at personer med nedsat funktionsevne får den nødvendige hjælp. Vi må konstatere, at den forholdsvis nye handicaplovgivning, som trådte i kraft pr. 1. januar 2020 har nogle mangler, og vi mangler tiltag for at implementere den til fulde. Her er det altafgørende, at Naalakkersuisut etablerer og opretholder et godt samarbejde med kommunerne, som har ansvaret for at hele den ambitiøse og gode lovgivning forankres lokalt.

Demokraatit gik til valg på at lave en plan for at gøre loven om støtte til personer med handicap til en succes. Derfor er det et kærkomment forslag. Dog vil jeg også påpege min ærgrelse over forslaget overskrift, da den betyder, at vi fra landspolitisk plan blander os direkte i den daglige drift uden om både kommunalbestyrelserne og uddannelsesbestyrelserne. På den baggrund udviser forslaget efter min mening en manglende tillid til de eksisterende uddannelsesstilbud.

At arbejde med og sammen med personer med funktionsnedsættelse bør ikke være anderledes end, at du og jeg arbejder sammen. Det handler i høj grad om respekten til hinanden, og hvordan vi praktiserer menneskerettighederne. Vil vi virkelig have, at Naalakkersuisut skal blande sig i social- og sundhedsuddannelserne, som hver dag underviser kommende medarbejdere i sundhedsloven, praktisering af professionel empati, relationer og sundhedsfremmende tiltag for syge såvel som raske borgere i landet?

Burde vi ikke hellere fokusere på, hvordan vi sikrer, at så mange arbejdssøgende og uddannelsessøgende som muligt får en kanal ind på disse uddannelser for at sikre bedre normeringer til at varetage interesserne for personer med handicap? For det er vel det, der er det største ønske, når man arbejder i de såkaldte velfærdssektorer.

Der er for få varme hænder til i døgndrift at udføre arbejde og omsorg til de borgere, der har brug for det. Og det er uanset om det er hjælp til spise- og sovesituationer eller til akut opstået sygdom. En strategi- og handleplan løser ikke dette akutte problem. Derfor bør dette tiltag koordineres med beskæftigelsesområdet for at udfærdige reformer på det område så hurtigt som muligt, og ikke ved at blande sig i de respektive uddannelsesstrukturer, og slet ikke henover hovedet på

uddannelsesinstitutionerne og kommunalbestyrelserne.

Uddannelserne inden for social- og sundhedsområdet tager udgangspunkt i det enkelte menneske, og der er derfor ingen korrekt facitliste på de etiske og moralske værdier, da disse også afhænger af de lokalt forankrede miljøer. Jeg kan have en alvorlig bekymring om, at man fra landspolitisk hold vil forsøge at tage ansvaret væk fra både uddannelsesbestyrelser og kommunalbestyrelser, hvilket blot vil bevirke en øget centralisering og ulige muligheder. Man bør i stedet tage udgangspunkt i lokale værdier og behov i vores vidtstrakte land - lige som man i øvrigt gør via Inuuneritta III.

Jeg bemærker, at Naalakkersuisut er villige til (og jeg citerer): *"at nedsætte et bredt tværfagligt udvalg med henblik på at samle personer med særlig ekspertise på handicapområdet til at udforme strategi- og handlingsplanen"*. (Citat slut)

Det er ganske bemærkelsesværdigt at den nuværende koalition og dets medlemmer af Inatsisartut atter vil øge administrationen ved kun at fokusere på tiltag, der rent faktisk er et kommunalt anliggende. Hvis den ledende koalition med Inuit Ataqatigiit i spidsen virkelig mente, at menneskerettighederne skulle styrkes, ville de være villige til at kigge på en ny organisering af alle vores talsmandsinstitutioner. Men det har de valgt ikke at gøre. Man vil end ikke indlede en dialog med de eksisterende talsmænd om, hvordan Grønland kan blive dygtigere og stærkere til at efterleve menneskerettighederne.

Lad os også lige skrue tiden tilbage til sidste valgperiode. Samme parti stillede et beslutningsforslag om, at *Naalakkersuisut pålægges senest til FM2020 at fremlægge en national handleplan for, hvorledes man sikrer at Grønland overholder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, nr. 2019/48.*

Beslutningsforslaget var under grundig behandling i Familie- og Sundhedsudvalget, og der blev fremsat et ændringsforslag som blev vedtaget med ordene:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest til EM2021 pålægges at fremlægge en redegørelse om Grønlands efterlevelse af FN's Handikapkonvention. Redegørelsen skal afdække såvel fremskridt som mangler i forhold til efterlevelsen, og ud fra redegørelsen skal Naalakkersuisut senest til FM2022 overfor Inatsisartut fremlægge en national handleplan, der skal sikre en efterlevelse af FN's Handikapkonvention.

Dette skulle ske på baggrund af forudgående viden. Det er derfor ganske nærliggende at spørge det nye Naalakkersuisut om de agter at fremlægge denne redegørelse og dernæst, en handleplan?

Jeg mener nemlig, at der ligger gode intentioner bag redegørelsen, som meget vel kan og skal bruges i det videre arbejde i forhold til at udvikle en strategi- og handleplan. Dette burde Inuit Ataqatigiit også være interesseret i, da de også mener at vi bør lytte mere til MIO, Tilioq samt Handicaporganisationen for ønsket om snarest at realisere Handikapkonvention.

Jeg mener derfor ikke, at dette beslutningsforslag er bredt nok i forhold til at sikre vores handikappede borgere deres ret til at blive inkluderet tilstrækkeligt i vores samfund med respekt for FN's handicapkonvention. Jeg mener heller ikke, at der er argumenter nok til, at man udelukkende vil fokusere på uddannelsesstrukturen.

En sådan vedtagelse vil blot forsinke de yderst vigtige reformer der er behov for på området. Vi mener, at der er et langt større behov for at fremsætte et forslag, som har til hensigt at koordinere alle de igangsatte initiativer således, at handicaploven kan efterleves til gavn for vores borgere med funktionsnedsættelser. Dette er et stort ønske fra de respektive organisationer.

Vi vil derfor henvise forslaget til videre behandling i Familie- og Sundhedsudvalget for at samle de allerede vedtagne tiltag for at fremsætte det bedste og mest effektive beslutningsforslag forud for 2. behandlingen.